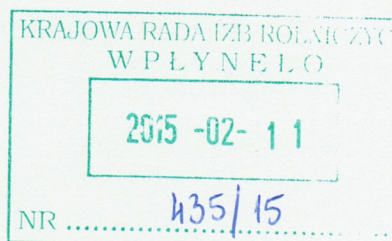

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

RR/pz/ml/mf/076/13/15 (80 - 622)

Warszawa, dnia 11 lutego 2015 r.

Wg rozdzielnika

W reakcji na pojawiające się zarzuty dotyczące braku aktywności Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na forum UE w związku z kryzysem wywołanym przez rosyjskie embargo, które spowodowało zamknięcie możliwości eksportu na ten rynek wielu produktów rolniczych, pragnę poinformować, co następuje.

Dokonane przed ponad dekadą wejście Polski do Unii Europejskiej otworzyło polskiemu rolnictwu dostęp do unijnych funduszy umożliwiających rozwój tej gałęzi gospodarki. Jednocześnie, Polska zobowiązała się do stosowania jednolitych dla wszystkich państw członkowskich zasad polityki interwencyjnej. Oznacza to, że uruchamianie i zmienianie instrumentów celem wsparcia lub ochrony rynku rolnego następuje z poziomu Komisji Europejskiej. Decyzje o zastosowaniu konkretnych mechanizmów, a także zakres, rodzaj działań i wysokość ewentualnego wsparcia czy kompensacji są podejmowane przez Komisję Europejską. Polska, podobnie jak i inne kraje członkowskie UE, nie ma możliwości kreowania krajowej polityki w tym zakresie czy też samodzielnego wdrażania działań interwencyjnych na rynkach rolnych i przyznawania producentom pomocy. Wyjątek stanowi pomoc de minimis, której uruchomienie również podlega ściśle określonym warunkom.

Uwzględniając powyższe nie należy jednakże wysnuwać wniosku, że państwa członkowskie pozostają bez wpływu na wsparcie i środki finansowe uruchamiane w ramach Wspólnej Polityki Rolnej. Aktywność danego kraju w debacie nt. unijnego rolnictwa, wspólnej polityki rolnej oraz sytuacji rynkowej, różnorodność przedkładanych propozycji i rozwiązań, trafność argumentów i precyzyjność analiz na ich poparcie, to tylko niektóre działania, których podejmowanie jest istotne dla zagwarantowania dobrego stanu i możliwości rozwoju unijnego, w tym polskiego, rolnictwa. Rok 2014, a zwłaszcza jego druga połowa w rezultacie wprowadzonego embargo, stworzyły lepszą niż zazwyczaj możliwość zweryfikowania w praktyce wspomnianych powyżej kwestii. W załączeniu przekazuję dla przykładu zestawienie wystąpień do Komisji Europejskiej i Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w zakresie rynku mleka oraz rynku wieprzowiny.

Wraz z wejściem w życie Traktatu z Lizbony ostateczny kształt Wspólnej Polityki Rolnej jest wypracowywany w trakcie dyskusji pomiędzy Komisją Europejską, państwami członkowskimi oraz Parlamentem Europejskim. Specyfika działania instytucji unijnych powoduje zatem, że istotnym warunkiem do osiągnięcia pozytywnej decyzji w ramach Wspólnej Polityki Rolnej jest uzyskanie znaczącego poparcia ze strony pozostałych państw członkowskich, przychylności Komisji Europejskiej, jak również wsparcia ze strony Parlamentu Europejskiego.

Mając na uwadze powyższe, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi prowadzi aktywną działalność m.in. w ramach Trójkąta Weimarskiego i Grupy Wyszehradzkiej oraz na poziomie spotkań bilateralnych z Komisarzem ds. Rolnictwa i Rozwoju Wsi UE, europarlamentarzystami czy też w ramach konsultacji międzyrządowych. Ponadto, od początku 2014 r. do dnia dzisiejszego Polska około trzydziestokrotnie, na posiedzeniach Rady, Specjalnego Komitetu ds. Rolnych oraz komitetów ds. wspólnej organizacji rynków rolnych zwracała uwagę Komisji Europejskiej i państw członkowskich na poważną sytuację na wybranych rynkach rolnych.

Zabiegi prowadzone przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, aby pozyskać wystarczającą liczbę sojuszników celem umożliwienia realizacji zakładanych planów i zamierzeń nie zawsze przynoszą oczekiwany rezultat. O ile sukcesem zakończyły się starania zmierzające do uruchomienia mechanizmu dopłat do prywatnego przechowywania masła, odtuszczonego mleka w proszku i wybranych serów, o tyle ocena wielu państw członkowskich dotycząca bieżącej sytuacji rynkowej różni się znacząco od polskiego stanowiska.

Dla przykładu jednym z tematów podnoszonych przez Polskę od wielu miesięcy jest propozycja zminimalizowania obciążeń producentów mleka wynikających z trudnej sytuacji związanej z rosyjskim embargiem, jak również z działań, jakie ponoszą producenci mleka dostosowując produkcję do wymogów rynku po zniesieniu unijnego systemu kwot mlecznych.

W tym celu Polska wnioskowała o taką zmianę unijnego prawa, która zapewni zmianę współczynników tłuszczowych lub też całkowite odejście od płacenia kar za przekroczenie krajowych kwot mlecznych w ostatnim roku kwotowym 2014/2015. Jednakże należy wyraźnie podkreślić, że powyższe propozycje, pomimo ich wielokrotnego omawiania na forach wielu unijnych instytucji, nie spotkały się z poparciem wymaganej większości państw członkowskich. Część krajów zwracała uwagę na niebezpieczeństwo nadmiernej podaży surowca mlecznego wynikające z podjęcia ewentualnej decyzji o zmianie współczynników tłuszczowych, a tym bardziej z całkowitej likwidacji kar za przekroczenie kwot. Przede wszystkim jednak podkreślano, że dotychczasowe unijne przepisy dotyczące systemu kwot mlecznych muszą być respektowane.

Uwzględniając powyższe, wystąpiłem z propozycją wprowadzenia w przepisach UE dobrowolnego systemu, który nie likwidowałby konieczności zapłacenia kary za przekroczenie krajowej kwoty mlecznej w ostatnim roku kwotowym, jednakże umożliwiałby zainteresowanym państwom członkowskim jej uregulowanie do budżetu UE w kilku rocznych ratach. Ta propozycja również została skrytykowana przez część państw członkowskich, które wyrażały opinie, że karę za przekroczenie krajowej kwoty kraj członkowski powinien zapłacić jednorazowo. Komisja Europejska podkreślała natomiast, że aby kary za przekroczenie można było rozłożyć państwu członkowskiemu na raty Parlament Europejski i Rada musiałyby dokonać zmiany rozporządzenia bazowego stosując zwykłą procedurę legislacyjną. W opinii Komisji Europejskiej szansa na znalezienie większości w Radzie czy PE do realizacji tego celu są minimalne.

W związku z powyższym, na posiedzeniu Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniu 26 stycznia 2015 r. Polska przedłożyła szczegółową propozycję rozwiązania umożliwiającego rolnikom w zainteresowanych państwach członkowskich rozłożenie opłaty za przekroczenie kwot mlecznych na nieoprocentowane raty na okres od 3 do 5 lat. Powyższa propozycja jest obecnie przedmiotem analizy przez Komisję Europejską.

W odniesieniu do rynku wieprzowiny, Polska wielokrotnie wnioskowała o uruchomienie wsparcia tego rynku w formie dopłat do prywatnego przechowywania oraz refundacji wywozowych. Polska była wśród sygnatariuszy wniosku w sprawie omówienia na posiedzeniu Rady w dniach 15-16 grudnia 2014 r. trudnej sytuacji na rynku wieprzowiny oraz uruchomienia dopłat do prywatnego przechowywania tego gatunku mięsa. W przedłożonym dokumencie dziewięć państw członkowskich wnioskowało do Komisji Europejskiej o prowadzenie ścisłego monitoringu rynku wieprzowiny i uruchomienie dopłat do prywatnego przechowywania. Należy jednak zauważyć, że wśród państw członkowskich jest wiele takich, które nie widzą uzasadnienia dla uruchamiania wsparcia rynku wieprzowiny i otwarcie wyrażają te poglądy.

Ponadto, o ile o uruchomienie dopłat do prywatnego przechowywania wnioskują kilka krajów członkowskich, o tyle postulaty w zakresie uruchomienia dopłat do eksportu, zarówno na rynku wieprzowiny jak i mleka oraz przetworów mlecznych, w zasadzie nie znajdują poparcia lub jest ono minimalne. Są państwa członkowskie, które zdecydowanie odrzucają stosowanie takiej formy wsparcia rynków rolnych, mając na uwadze uwarunkowania międzynarodowe oraz zaburzenia konkurencyjności i działanie na niekorzyść krajów rozwijających się.

Podsumowując pragnę Państwa zapewnić, że Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi będzie kontynuowało starania, celem doprowadzenia do podjęcia przez Komisję Europejską działań oczekiwanych przez polskich producentów rolnych. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie zaprzestanie także działań ukierunkowanych na promocję polskiej żywności i otwieranie nowych rynków zbytu dla polskich produktów rolno-spożywczych. Jednocześnie zważywszy na coraz bardziej istotną w procesie stanowienia unijnego prawa rolę przedstawicieli związków i organizacji branżowych Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi będzie wspierało wszelkie inicjatywy, także te realizowane przez polskich członków COPA-COGECA i CEJA, zmierzające do intensyfikowania wsparcia w ramach Wspólnej Polityki Rolnej oraz poszukiwania nowych rynków zbytu, celem poprawy trudnej sytuacji w jakiej na skutek zaistniałych uwarunkowań rynkowych znalazło się wiele gospodarstw rolnych.

MINISTER
Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Marek Sawicki

Rozdzielnik:

1. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność”
ul. Marszałkowska 84/92 lok. 119
00-514 Warszawa
Przewodniczący: Jerzy Chróścikowski
2. Związek Zawodowy Rolnictwa „SAMOOBRONA”
Al. Jerozolimskie 11/19 lok. 14
00-508 Warszawa
Przewodniczący: Lech Kuropatwiński
3. Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych
ul. Nowy Świat 44/4
00-363 Warszawa
Prezes: Władysław Serafin
4. Związek Zawodowy Rolników „OJCZYŻNA”
ul. Ostrzycka 1/3 m.133
04-035 Warszawa
Przewodniczący: Lucjan Cichosz
5. Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych
ul. Wspólna 30
00-930 Warszawa
Przewodniczący Rady: Marian Sikora
6. Krajowa Rada Izb Rolniczych
ul. Wspólna 30
00-930 Warszawa
Prezes: Wiktor Szmulewicz
7. Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników
ul. Świętokrzyska 20/319
00-002 Warszawa
Przewodniczący: Tomasz Łukomski

Zestawienie wystąpień MRiRW do KE i Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w zakresie rynku mleka oraz rynku wieprzowiny

Lp.	Data pisma	Rodzaj wniosku	Zakres wniosku
RYNEK MLEKA			
1.	4.12.2014	Wniosek do Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa	Wniosek o omówienie na posiedzeniu Rady w dniu 15-16.12.2014 r. konieczności wprowadzenia dodatkowych środków wsparcia rynku mleka Polska zawnioskowała o: - dostosowanie współczynników tłuszczowych w systemie kwot mlecznych - umożliwienie dokonania płatności opłaty karnej za rok kwotowy 2014/2015 w systemie ratalnym bez odsetek (wniosek uzupełniony został skierowaniem do wszystkich p.cz. prośby o poparcie zgłaszanych postulatów)
2.	23.09.2014	Wniosek do Komisji Europejskiej	Wspólny wniosek Polski, Łotwy, Litwy, Estonii i Finlandii o uruchomienie, w związku z negatywnymi skutkami embarga rosyjskiego, bezpośredniego wsparcia finansowego dla producentów mleka.
3.	23.09.2014	Wniosek do Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa	Wniosek o omówienie na posiedzeniu Rady w dniu 13-14.10.2014 r. konieczności wprowadzenia działań wsparcia producentów mleka. Polska zawnioskowała o: - dostosowanie współczynników tłuszczowych w systemie kwot mlecznych - odstąpienie od pobierania opłaty za rok kwotowy 2014/2015 a w przypadku braku porozumienia w tej sprawie umożliwienie dokonania płatności opłaty karnej za rok kwotowy 2014/2015 w systemie ratalnym bez odsetek.
4.	28.08.2014	Wniosek do Komisji Europejskiej	Wniosek o podjęcie, w związku z wprowadzeniem embarga rosyjskiego, działań wspierających rynek: - uruchomienie refundacji wywozowych do przetworów mlecznych - zniesienie kar za nadprodukcję w roku kwotowym 2013/2014 oraz odstąpienie od pobierania tych kar za rok kwotowy 2014/2015.

5.	29.07.2014	Wniosek do Komisji Europejskiej	Wspólny wniosek Polski, Niemiec, Holandii, Austrii, Luksemburga i Łotwy o dostosowanie współczynników tłuszczowych w systemie kwot mlecznych.
6.	24.03.2014	Wniosek do Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa	Wspólny wniosek Polski i 9 państw członkowskich: Niemiec, Danii, Austrii, Irlandii, Holandii, Łotwy, Estonii, Belgii i Luksemburga o dostosowanie współczynników tłuszczowych.
7.	5.02.2014	Wniosek do Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa	Wniosek o omówienie na posiedzeniu Rady w dniu 17.02.2014 r. konieczności przyjęcia dodatkowych środków w związku z wygaśnięciem kwot mlecznych – wniosek o korektę współczynników tłuszczowych.
8.	12.11.2013	Wniosek do Komisji Europejskiej	Wniosek o podjęcie działań legislacyjnych umożliwiających Polsce dokonanie na szczeblu krajowym konwersji niewykorzystanej kwoty krajowej sprzedaży bezpośredniej na krajową kwotę dostaw (70 mln kg).
9.	24.04.2013	Pismo do Komisji Europejskiej	Prośba o interpretację przepisów rozporządzenia PE i Rady (UE) nr 261/2013 w zakresie możliwości uznawania spółdzielni mleczarskich za organizacje producentów mleka i negocjowania warunków umów na dostawy mleka do spółdzielni mleczarskich.
10.	22.04.2013	Pismo do Komisji Europejskiej	Stanowisko MRiRW w ramach konsultacji publicznych w odniesieniu do propozycji KE dotyczącej połączenia mechanizmów „Szklanka mleka „ i „Owoce w szkole”.
11.	06.11.2012	Wniosek do Komisji Europejskiej	Wniosek o umożliwienie Polsce dokonanie na szczeblu krajowym konwersji niewykorzystanej kwoty krajowej sprzedaży bezpośredniej na krajową kwotę dostaw.
12.	10.07.2012	Wniosek do Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa	Trzeci wniosek Polski dotyczący omówienia na posiedzeniu Rady w dniu 16.07.2012 sytuacji na rynku mleka i podjęcie niezbędnych działań: - uruchomienie adekwatnych mechanizmów stabilizujących sytuację w tym uruchomienie refundacji wywozowych.
13.	06.06.2012	Wniosek do Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa	Drugi wniosek Polski dotyczący omówienia na posiedzeniu Rady w dniu 18.06.2012 sytuacji na rynku mleka i podjęcie niezbędnych działań: - uruchomienie refundacji wywozowych, - podniesienie cen referencyjnych i interwencyjnych dla masła i odtuszczonego

			mleka w proszku.
14.	19.04.2012	Wniosek do Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa	Wniosek Polski dotyczących omówienia na posiedzeniu Rady w dniach 26-27 kwietnia 2012 r. sytuacji na rynku mleka i podjęcie niezbędnych działań: - uruchomienie refundacji wywozowych, - podniesienie cen referencyjnych i interwencyjnych dla masła i odtłuszczonego mleka w proszku.
RYNEK WIEPRZOWINY			
1.	15-16.12.2014	Wniosek do Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa	Wniosek Polski wspólnie z innymi p.cz. w sprawie omówienia na posiedzeniu Rady w dniach 15-16 grudnia 2014 r. trudnej sytuacji na rynku wieprzowiny oraz uruchomienia dopłat do prywatnego przechowywania tego gatunku mięsa.
2.	02.07.2014	Wniosek do Komisji Europejskiej	Wniosek o ponowne uruchomienie nadzwyczajnych środków wsparcia rynku wieprzowiny w Polsce w związku z utrzymującymi się na rynku problemami wynikającymi z ograniczeń weterynaryjnych wprowadzonych w celu zwalczania afrykańskiego pomoru świń.
3.	07.05.2014	Wniosek do Komisji Europejskiej	Wniosek o przedłużenie okresu obowiązywania wsparcia rynku wieprzowiny ustanowionego rozporządzeniem nr 324/2014 do dnia 31 grudnia 2014 r. celem rekompensowania utraconych przychodów producentom świń znajdującym się na obszarze objętym ograniczeniami weterynaryjnymi związanymi z ASF.
4.	07.04.2014	Wniosek do Komisji Europejskiej	Wniosek o uruchomienie dopłat do prywatnego przechowywania wieprzowiny oraz refundacji wywozowych do mięsa wieprzowego.
5.	19.03.2014	Wniosek do Komisji Europejskiej	Wniosek dotyczący zapisów projektu rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) <i>ustanawiającego nadzwyczajne środki wsparcia rynku wieprzowiny w Polsce</i> - określenie początku obowiązywania wsparcia na dzień 20 lutego 2014 r. - wykreślenie obowiązku kontroli i wskazywania w raportach numerów plomb w odniesieniu do środków transportu zwierząt.

6.	17.03.2014	Wniosek do Komisji Europejskiej	<p>Wniosek dotyczący nadzwyczajnych środków wsparcia rynku wieprzowiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - określenie limitu wieprzowiny kwalifikującej się do wsparcia na 40 tys. ton - określenie wysokości rekompensaty jako różnicy między ceną uzyskaną przez producenta świń w danej transakcji sprzedaży a średnią ceną rynkową dla Polski w klasie E notowaną w tygodniu poprzedzającym tydzień, w którym wprowadzono strefę objętą ograniczeniami - naliczanie stawki rekompensaty na 100 kg masy tuszy w odniesieniu do średniej wagi tuszy w ramach dostarczonej partii świń, a nie dla każdej pojedynczej tuszy oddzielnie, - określenie początku obowiązywania wsparcia na dzień 20 lutego 2014 r.
7.	13.03.2014	Wniosek do Komisji Europejskiej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odrzucenie zaproponowanego przez KE rozwiązania polegającego tylko i wyłącznie na wycofaniu z rynku i utylizacji świń pochodzących ze strefy objętej ograniczeniami weterynaryjnymi. 2. Zawnioskowanie o uruchomienie działania polegającego na rekompensacie przychodów dla producentów świń z tytułu niskich cen.
8.	12.03.2014	Wniosek do Komisji Europejskiej	<p>Wniosek uzupełniający do wniosku z dnia 5 marca 2014 r. - prośba o wdrożenie działań interwencyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uruchomienie mechanizmu rekompensaty przychodów dla producentów świń z tytułu niskich cen skupu trzody w strefie z ograniczeniami, - wycofanie z rynku i utylizacja do 200 000 sztuk świń pochodzących ze strefy z ograniczeniami.
9.	05.03.2014	Wniosek do Komisji Europejskiej	<p>Wniosek o uruchomienie instrumentów wsparcia rynku wieprzowiny mających na celu poprawę sytuacji wynikającej z wystąpienia przypadków afrykańskiego pomoru świń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przyznanie nadzwyczajnych środków wsparcia rynku wieprzowiny w strefach objętych ograniczeniami, - przyznanie dopłat do prywatnego przechowywania wieprzowiny oraz refundacji wywozowych